

СТАНОВИЩЕ

от доцент, доктор на науките Георги Благов Торнев,

ВА „Г.С. Раковски“,

Професионална направление: 9.1.Национална сигурност
на дисертационния труд на Пламен Георгиев Дончев
на тема „ПОЛИТИКАТА НА ЕНЕРГИЙНА СИГУРНОСТ
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ В НАЧАЛОТО НА ХХІ ВЕК
(Отношенията ЕС – Русия в контекста на политиката
за диверсификация на енергийните източници)”

представен за придобиване на образователната и научна степен „доктор”

Област на висше образование: 9. Сигурност и отбрана,
Професионално направление: 9.1. Национална сигурност,
Научна специалност: Организация и управление извън сферата на
материалното производство

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно значение

Енергетиката е неоспорим фактор в развитието на икономиката на всяка страна и пряко влияе върху жизнения стандарт на хората. Един от принципите на енергийната сигурност на страните потребители на енергийни източници е диверсификацията на доставките. Предвид интересите на страните доставчици този принцип не е чужд и за тях. Той предизвиква конкуренция между тях и те би следвало да търсят конкурентни решения. Ето защо енергийната сигурност следва да предотвратява конфликтите за енергийни ресурси не само между доставчиците и потребителите в глобален и регионален мащаб, но и разширяване на достъпа до енергийните ресурси чрез формиране на единен енергиен пазар.

Ето защо считам, че значимостта на изследвания проблем е изключително висока.

2. Обоснованост на целите и задачите на дисертационния труд и съответствие на избраната методология и методика на изследване с поставената цел и задачи на дисертационния труд

Целта на дисертацията визира усъвършенстване на европейската политика за енергийна сигурност чрез развитие на отношенията между ЕС и Русия, при условие на диверсификация на енергийните източници. Тя е тясно свързана с темата на дисертацията, хипотезата, обекта и предмета на изследването.

Темата на дисертацията е позволила на докторанта правилно да се насочи към изследвания проблем - развитие на взаимноизгодна двустранна енергийна политика между ЕС и Русия. Чрез използваното подзаглавие е извършена достатъчна конкретизация и са наложени ограничения, които стесняват разумно рамката на изследването.

Изразената хипотеза за изграждане на единен енергиен пазар позволява да бъдат проверени причинно-следствените връзки между съществуващи практики и инструментариуми на европейското енергийно сътрудничество от една страна и Руската федерация от друга.

Обектът на изследването - енергийните отношения между ЕС и Русия, разкрива в достатъчна степен необходимата съвкупност от връзки и отношения, която сполучливо се използва като източник на информация за докторанта.

Предметът на изследването - политиката на енергийна сигурност на ЕС в контекста на отношенията между Евросъюза и Русия, формулира основния проблем „диверсификация на енергийните източници, транспорт и т.н.“, който е наложил разработването на дисертационния труд.

Целта на дисертацията е постигната с решаването на поставените задачи в нея.

Избраната методология – цели, подходи, приоритети, средства и методи на изследване, включващи: структурен анализ; функционален анализ; институционален анализ; логически методи (анализ, синтез, индукция, дедукция, аналогия и сравнение) са позволили да бъдат решени задачите и постигната целта на дисертационния труд.

3. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

В дисертационния труд са постигнати съществени научно-приложни приноси:

- Проучени са съществуващи определения в исторически план и е въведено понятие за енергийна сигурност. Чрез него авторът разширява съдържанието му като излиза от рамките диверсификация, цени, растеж и се насочва към интересите на актьорите в този процес. С този научен принос по същество се обогатява (разширява) терминологичния апарат в областта на сигурността.
- Представени са документи за връзката национална сигурност – енергийна сигурност на Руската Федерация. Проучени са основни рискове за енергийната сигурност на Русия и факторите за нейното гарантиране. На тази база са разкрити зависимости между интересите на Русия и ЕС в енергийната сигурност. Получените резултати спомагат за коригиране (адаптиране) (формиране) на политика за енергийна сигурност на ЕС и в частност на Република България. Това е оригинално развитие на частен проблем в областта на националната сигурност.
- Дава се решение за диверсификация на енергийните източници в отношенията между ЕС и Русия чрез изграждане на общ енергиен пазар, а не чрез геополитическо противопоставяне.

-

4. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Представените публикации са две - доклад на научна конференция и статия на английски език в реномирано научно списание.

Публикациите представляват съществена част от дисертацията. В тях се дава достатъчно пълна информация за същността и съдържанието на научното изследване и постигнатите резултати.

Не ми е известно публикациите да са цитирани от други автори.

Дисертацията може да се използва от широка гама специалисти при формиране на политиката за енергийна сигурност и в учебния процес на висшите училища с учебни програми в сферата на националната сигурност.

Дисертационния труд на тема „Политиката на енергийна сигурност на Европейския съюз в началото на 21 век (Отношенията Европейски съюз – Русия в контекста на политиката на диверсификация на енергийните източници)” разработена от Пламен Георгиев Дончев е дело на докторанта .

5. Заключение

Докторантът на свободна подготовка Пламен Георгиев Дончев е представил дисертационен труд, който отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение за придобиване на образователната и научната степен „доктор”.

На основание на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научната степен „доктор” в област на висшето образование: 9. Сигурност и отбрана, Професионално направление: 9.1. Национална сигурност, Научна специалност: Организация и управление извън сферата на материалното производство на Пламен Георгиев Дончев.

Дата: 10.01.2014 год .

(доц. Г. Торнев, д.н.)